

Nærings- og fiskeridepartementet
Att: Ole-Jacob Lillestøl
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Høring av forslag til endring av forskrift om inndragning av fangst og disponering av inndregne midlar

Det vises til høring sendt ut av Nærings- og fiskeridepartementet 7. november 2019, med høringsfrist 19. desember 2019.

Det er foreslått at inndradde midler som følge av brudd på havressursloven, fiskesalgslagsloven og deltakerloven skal benyttes til å dekke salgslagene sine utgifter til frakttilskudd og til kontroll. I tillegg åpnes det for at inndradde midler som følge av brudd på fiskesalgslagen kan benyttes til kvalitetstilsyn.

Fiskeridirektoratet bemerker at det er motstrid mellom forslaget i § 4 første ledd og gjeldende ordlyd i § 4 andre ledd andre setning.

Fiskeridirektoratet er negative til at *forskrift 3. desember 2010 nr 390 om inndragning av fangst og bruk av inndregne midlar* endres slik at midler som er inndratt på grunn av fangst ut over gruppekvote også skal benyttes til føringstilskudd. Det vurderes fra vår side som svært uheldig dersom midler som i dag skal brukes til kontrollformål, fristilles blant annet føringstilskudd og vil trolig ytterligere svekke salgslagene kapasitet til å oppfylle sitt kontrollansvar etter havressursloven og fiskesalgslagsloven.

Dersom det ved kontroll er avdekket brudd på regelverket skal administrativ inndraging etter havressursloven § 54, eller deltakerloven § 27, forhindre at noen tjener på fiske eller fangst som er gjennomført i strid med regelverket. Det fremstår som lite naturlig at inndratte midler skal finansiere tilskudd som gis for tilrettelegging av utøvelsen av fisket, jf. målsettingen med føringstilskuddet som er definert på side 2 i høringen.

Når det gjelder bruken av inndratte midler har blant annet Fiskeridirektoratet tidligere pekt på løsninger som vil sikre bedre bruk av midlene for fellesskapet og en bedre fordeling mellom salgslagene for å muliggjøre deres ressurskontroll. Kort kan nevnes:

- I NOU til havressursloven 2005:10, er det i i forslaget § 2-7 er lagt opp til at inndratte midler settes inn i et Havressursfond.
- I forbindelse med [Prosjekt Salgslag del 1](#) ble det foretatt en regnskapskontroll av salgslagene egentlig bruk av de inndratte midlene som viste at en liten del av midlene gikk til ressurskontroll. Mesteparten av midlene gikk i realiteten tilbake til de fiskerne som hadde overfisket sin kvote.
- Riksrevisjonen har påpekt den uheldige tilbakeføringen til fiskerne.
- Ordningen har vært tema under Stortingets spørretime.
- Fiskerikontrollutvalget har i [NOU 2019:21](#) uttalt at det kan stilles spørsmål ved om salgslagene administrative inndragning gir en opprettende effekt når store deler av de inndradde verdiene går tilbake til flåten i form av pristilskudd og lignende. Det blir påpekt at inndratte midler f.eks. kunne gått til å delfinansiere investeringer i ny teknologi for bedre ressursregistrering. Utvalget tilrår derfor at administrativt inndratte midler fortsatt skal gå til kontrollformål, men ikke via salgslagene.

Som det fremgår av tabellene inntatt i høringen er midlene ujevnt fordelt og brukt i salgslagene. Ved at føringstilskudd skal tas av disse midlene kan det oppstå et problem med at noen salgslag får for lite midler til å drive ressurskontroll. Endringen i forskriften bør derfor kombineres med at midlene samles i en fellespool eller lignende som sikrer effektiv bruk av fellesskapets midler. Dette vil føre til en mye mer hensiktsmessig og effektiv bruk av fellesskapets midler som er i henhold til det Fiskeridirektoratet og en rekke andre aktører har påpekt i mange år.

Det hitsettes fra merknadene til havressursloven § 54 i Ot.prp.nr 20 (2007-2008) s 108 *Om lov om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova)* [i kapittel 7.4.4.5 "Nærare om bruken av inndragne midlar"](#):

«Forskrifta om inndraging av fangst og bruk av inndregne midlar vert tolka slik at midlar inndregne etter saltvassfiskeleva § 11, skal brukast til kontrollformål, medan midlar inndregne etter saltvassfiskeleva § 7, det vil seie fangst ut over kvote, også kan nyttast til andre nærare opprekna formål.

Departementet meiner det er grunn til å halde på dette skiljet. Det vart grunngeve slik i høyringsnotatet om endring av forskrifta om inndregne midlar:

Departementet har vurdert om salgslagene skal pålegges å bruke inndratte midler utelukkende til å styrke ressurskontrollen, jf Fiskeriministerens redegjørelse til Stortinget i mai 2001. Departementet har kommet til at dette ikke er riktig, jf. også omtale av dette i vedlegg 3 til [St.prp.nr.1 \(2003–2004\)](#) særlig side 171 og 174.

Begrunnelsen for dette er at mesteparten av de midlene som inndras på grunnlag av fangst utover kvote, først og fremst har sammenheng med at notfartøy på siste tur ikke alltid klarer å ta akkurat det gjenstående kvantum av fartøykvoten og det vil derfor gjerne bli landet større kvanta enn det de enkelte fartøy har gjenstående på sin kvote. Basert på dette har forvaltningen i utgangspunktet ikke fordelt hele gruppekvoten, slik at overfiske unngås. Det kvantum som salgslaget har inndratt verdien av, er således en kvote som skulle vært fordelt på

flåtegruppen. Det er derfor ikke unaturlig at disse midlene blir tilbakeført til flåten gjennom prisutjevning eller pristilskudd og frakttilskudd i ettertid. Denne reguleringsordningen er valgt fordi den bidrar til å redusere incentivet til dumping av fangst over kvote på siste tur og er et av mange tiltak for å motvirke utkast.

Gjeldande forskrift om inndraging av fangst og bruk av inndregne midlar pålegg salslaga å nytte midlane innan tre år, utan å gje føresegner om kva som skjer dersom salslaga ikkje nyttar midlane til desse formåla innan fristen. Dette har gjort at salslaga ved nokre høve har inntektsført slike midlar. Det er i strid med intensjonane bak at desse midlane skal tilfalle salslaga, og departementet fekk kritikk av Riksrevisjonen for dette forholdet i Riksrevisjonen si undersøking av forvaltninga av fiskeressursane (Riksrevisjonen Dok.nr. 3:13 (2003–2004)). Departementet fremma difor følgjande forslag i ovannemnde høyringsnotat:

Departementet foreslår en presisering av hva midler inndratt etter de forskjellige hjemmelsgrunnlagene kan og skal brukes til. Samtidig foreslås det at midler som ikke anvendes innen tre år etter at de ble inndratt, skal overføres til Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd. Midlene skal der utgjøre en pott der salgslagene kan søke om midler til forskjellige kontrollformål. Den endelige avgjørelsen av slike søknader skal tas av departementet. ... Forslaget innebærer videre at samarbeidsrådet skal administrere en ordning der salgslagene kan søke om tilskudd til spesifiserte kontrolltiltak fra disse overførte midlene. Departementet skal etter tilråding fra samarbeidsrådet godkjenne bruken av midler. Forutsetningen er at midlene som overføres til fondet kun kan anvendes til kontrollformål. Midlene kan disponeres til fordel for de forskjellige salgslagene, uavhengig av hvem midlene ble overført fra i første omgang. Det avgjørende er at det er penger til rådighet og at det kommer søknader som omhandler kontrolltiltak. Ved å innta en slik bestemmelse i forskriften, sikrer man at inndratte midler som ikke blir anvendt innen en gitt frist, ikke inntektsføres hos salgslagene.

Denne løysinga slutta høyringsinstansane seg til, og departementet meiner dette også oppfyller nokre av utvalet sine intensjonar med å foreslå oppretting av eit havressursfond. Departementet vil endre forskrifta om inndregne midlar i tråd med forslaget i høyringsnotatet.

Når det gjeld bruken av midlar til ressurskontroll vil departementet gjennom forskrift føre vidare pålegget om at salslaga skal nytte midlar etter inndraging av ulovleg fangst til ulike ressurskontrolloppgåver. Det vert i all hovudsak gjort også i dag, og departementet vil understreke at midlar inndregne på grunn av fangst ut over kvote også til ei viss grad vert nytta til ressurskontrolloppgåver, sjølv om salslaga ikkje er pliktige til dette. Når salslaga utfører ressurskontroll innanfor dei ressurskontrolloppgåvene salslaga er pålagde, har departementet instruksjonsrett. Dette inneber likevel ikkje at departementet kan instruere salslaga om kva for midlar dei skal nytte for å utføre desse oppgåvene, utover at alle administrativ inndregne midlar, med unntak av midlar inndregne etter fangst over kvote, skal nyttast til ressurskontroll.»

Fra Kongelig resolusjon [PRE-2010-03-12-390](#) (FOR-2010-03-12-390 Forskrift om inndragning av fangst og bruk av inndregne midlar) på side 4 fremgår følgende;

«Når det gjeld forslaget frå Norges Sildesalgslag om bruk av inndregne midlar som følge av fangst ut over gruppekvote, vil hovudregelen vere at desse berre skal kunne nyttast til ressurskontroll, jf forskrifta § 4 andre ledd. Som nemnt i høyringsnotatet er ikkje dette midlar som i utgangspunktet skulle ha vore fordelt på flåtegruppa, og det er dermed ikkje

rimeleg at midla vert førte tilbake til fiskarane som prisutjamning eller pristilskot og frakttilskot. Salslaga kan likevel nytte inndregne midlar som følgje av fangst over gruppekvote til andre formål enn ressurskontroll etter løyve frå departementet etter regelen i § 4 tredje ledd.

Fiskeridirektoratet mener at forslagene til endring av forskriften langt på vei innebærer at man beveger seg bort fra de hensyn som lå til grunn for videreføring av inndragningsinstituttet i havressursloven og bruk av inndradde midler. Fiskeridirektoratet er derfor sterkt imot de foreslåtte endringene og tiltrer de vurderinger som lå til grunn ved vedtakelsen av havressursloven.

Fiskeridirektoratet er derimot åpen for at det gjøres en helhetlig vurdering av bruk av inndradde midler. Det forutsettes da at også behovet for styrket kontroll med ressursuttaket tillegges ytterligere vekt og inngår i en slik helhetlig vurdering. Her pekes det til de vurderinger og anbefalinger som fremgår av NOU 2019: 21 Framtidens Fiskerikontroll.

Med hilsen

Thord Monsen
seksjonssjef

Line Skjengen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Nærings- og fiskeridepartementet   Postboks 8090 Dep   0032   OSLO

Kopi til:

Nærings- og fiskeridepartementet   Postboks 8090 Dep   0032   OSLO
Ressursavdelingen
Statistikkavdelingen

